

Programmabegroting 2021

Groenalliantie Midden-Holland en omstreken

2 april 2020

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	3
3. PROGRAMMAPLAN	9
3.1 PROGRAMMA 1: BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN	9
3.2 PROGRAMMA 2: ONTWIKKELING	15
3.3 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	18
3.4 OVERZICHT OVERHEADKOSTEN	21
4. PARAGRAFEN	25
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	25
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	29
4.3 FINANCIERING	31
4.4 GRONDBELEID	33
4.5 BEDRIJFSVOERING	35
5 FINANCIËLE BEGROTING	36
6 BIJLAGE	45

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn voor het begrotingsjaar 2021 de speerpunten per programma benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaplan en hoofdstuk 4: Paragrafen. In hoofdstuk 3 is ook beschreven wat onder de reguliere werkzaamheden valt.

Bestuurlijke opgaven 2021 e.v.

Het bestuur van de Groenalliantie heeft haar hoofdopgaven voor 2021 e.v. als volgt geformuleerd.

Uitvoeren Kerntaken

- **De zorg voor beheer, (gebieds-)ontwikkeling, handhaving en communicatie**
Het primaire belang van de Groenalliantie is de bescherming van de belangen van natuur, recreatie en landschap conform de doelstelling in de Gemeenschappelijke regeling. De uitvoeringstaken van de Groenalliantie worden tussen 2019 en 2026 uitgevoerd door samenwerkingspartner Staatsbosbeheer. Dit maakt onderdeel uit van de op 12 december 2018 afgesloten samenwerkingsovereenkomst.
- **Uitvoeren projecten Kwaliteitsimpuls**
Alle uitvoeringsprojecten hebben drie fasen doorlopen: planvorming, aanbesteding en uitvoering. De projecten waarvan de planvorming en aanbesteding succesvol is doorlopen (in 2019), worden in 2020 uitgevoerd. In 2020/2021 wordt het programma Kwaliteitsimpuls geleidelijk afgebouwd. De vernieuwingen in alle beheergebieden worden in die periode dan ook daadwerkelijk in beheer genomen.

Duidelijke Planvorming en Kaderstelling

- **Aan de slag met nieuwe ambities op het gebied van investeringen en maatschappelijke opgaven**
De Groenalliantie wil ook in de periode 2021 blijven investeren in nieuwe projecten die recreatieve meerwaarde bieden. Dit gebeurt binnen de kaders van het Ontwikkel- en beheerplan (2020), voorzien van de bijbehorende (dynamische) investeringsagenda. Naast gebiedsgerichte investeringen wil de Groenalliantie ook positief bijdragen aan maatschappelijke opgaven als bewegen, gezondheid, biodiversiteit, klimaatadaptatie en de energietransitie. De opgaven zoals benoemd in het Ontwikkel- en beheerplan worden opgepakt en samen met gebiedspartners en maatschappelijke partijen uitgewerkt.

Samenwerken en coalities

- **Deelname aan diverse vormen van netwerksamenwerking op het niveau van het Groene Hart**
Groenalliantie wil ook in de komende tijd in de regio Midden Holland graag het effect van haar eigen handelen vergroten door de samenwerking te zoeken met andere gebiedspartijen en terreinbeheerders aan “de Landschapstafel”. In aanvulling op de eigen gebiedsgerichte investeringen kan het hierbij bijvoorbeeld gaan om een gepaste bijdrage van Groenalliantie aan investeringen van derden in (recreatieve) verbindingen en transferia in en tussen de beheergebieden en hun omgeving. Dit type van samenwerking moet haar beslag krijgen in het nieuwe regionale recreatieprogramma Groene Hart 2021 e.v., dat in 2020 wordt voorbereid.

- **Uitwerken en vormgeven van de horizontale samenwerking met Staatsbosbeheer**
In de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer staat de afspraak, dat met Staatsbosbeheer in de periode tot 2026 wordt ingezet op de op- en uitbouw van een duurzame samenwerking teneinde elkaars doelstellingen nog verder te versterken. Hierbij hebben Partijen onder meer het oog op een optimale verdeling van natuur en recreatie, een onderlinge goede verbinding van netwerken en een optimale en efficiënte benutting van middelen en capaciteit. Dit is vooral interessant bij aangrenzende eigendommen en bij combinaties van taken. Het Ontwikkel- en Beheerplan dat in 2020 verder wordt uitgewerkt is hiervoor het plankader.

Gebiedsadviescommissies

Het Dagelijks Bestuur zal ook in 2021 haar voorgenomen plannen en investeringen voor advies voorleggen aan de gebiedsadviescommissies Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o. Deze advisering wordt betrokken bij de besluitvorming in het Algemeen Bestuur. Adviezen van de commissies moeten passen binnen de doelstelling van de Groenalliantie en haalbaar en betaalbaar zijn.

Om de gebiedsadviescommissies Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o. bij hun werk te faciliteren is er in 2021 per commissie een werkbudget beschikbaar van € 5.000 per jaar.

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Gebiedsbeheer

Het product Gebiedsbeheer is gericht op het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. Dit product wordt in 2021 onder verantwoordelijkheid van Staatsbosbeheer uitgevoerd. De voor 2021 geprognosticeerde uitgaven voor groot onderhoud zijn in de begroting vermeld (zie programma 3.1).

De fysieke maatregelen die voortvloeien uit de investeringen in het kader van het programma Kwaliteitsimpuls Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o. worden waar mogelijk gecombineerd met de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden.

De essentaksterfte heeft de komende jaren een grote impact op de bossen van de Groenalliantie. De situatie verschilt per beheergebied. Inmiddels zijn in diverse gebieden de aangetaste bospercelen met essentaksterfte gedund. In 2020 wordt gedund in het werkblok Krimpenerhout en Gouwebos en worden in grote mate alle essen verwijderd. Vanaf 2020 vindt in verschillende gebieden herplant plaats van verschillende soorten bomen en struiken. Dit zal vooraf goed worden gecommuniceerd. Waar aan de orde organiseert Staatsbosbeheer voorafgaand aan de kap van bomen een bewonersinformatieavond. Tevens worden de werkzaamheden gecommuniceerd via de media en informatiepanelen.

Er wordt bij de aanpak van de essentaksterfte gestreefd naar een geleidelijke transformatie. Hierbij wordt de combinatie gezocht met de uitvoering van de beheermaatregelen, die voortvloeien uit het programma Kwaliteitsimpuls recreatiegebieden en die moeten worden gefinancierd uit het beschikbare beheerbudget. De begroting bevat tot en met 2021 een zogenoemd omvormingsbudget, dat naar verwachting toereikend zal zijn om de aanvullende omvormingskosten meerjarig op te vangen binnen het beschikbare beheerbudget. Dit wordt van jaar tot jaar bezien.

Grondpositie en exploitatie

Dit product is gericht op actief beheer van de grondpositie en exploitaties. Er wordt constructief meegedacht met (uitbreidings-)wensen van gevestigde of nieuwe partijen, die zo nodig in een (aanvullende) overeenkomst worden vastgelegd. Op toevoeging van andere, nieuwe, commerciële functies wordt niet actief ingezet. Zie verder paragraaf 3.1.

Toezicht en Handhaving

Basisuitgangspunten voor de inzet van Toezicht & Handhaving ("T&H"):

- de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen;
- de eigendommen van het schap heel houden.

De primaire inzet van T&H richt zich bij overtredingen op handhaving in de gebieden. Zie voor aandachtspunten per werkgebied paragraaf 3.1. Activiteiten waar een vergunning, ontheffing of toestemming voor is verleend worden gecontroleerd op naleving van de voorwaarden.

Een goede wisselwerking met de boswachters beheer, ecologie en publiek is bij handhaving van groot belang. Een voordeel van de samenwerking met Staatsbosbeheer is, dat deze functies sedert 2017 in één team zijn ondergebracht. Uitvoering vindt plaats aan de hand van het Handhavingsplan Staatsbosbeheer – Zuid-Holland. Hierin zijn prioriteiten vastgesteld voor de gebieden van de Groenalliantie.

Communicatie

Het bestuur wordt gefaciliteerd in het vertalen van haar ambities aan het publiek en het op een positieve wijze beïnvloeden van de publieke opinie. Daarnaast wordt ingezet op de promotie van de recreatiegebieden, de bestaande routenetwerken en andere voorzieningen van de Groenalliantie in en om de recreatiegebieden, zodat de bekendheid wordt vergroot, de ontwikkelingen van de kwaliteitsimpuls bekend zijn en het bezoek aan de gebieden wordt gestimuleerd. Hiervoor zullen digitale communicatiemiddelen worden gebruikt, naast bijvoorbeeld advertenties in recreatieve bladen.

Centraal hierin staat de boswachter publiek als gezicht van het gebied en aanspreekpunt voor vragen van omwonenden, recreanten, ondernemers, andere gebiedspartijen en media. Daarnaast worden indien relevant ook de communicatiekanalen van Staatsbosbeheer benut, zoals het boswachtersblog. Er zal in de communicatie in 2021 wederom worden inzet op gebiedseigen thema's, bijvoorbeeld met excursies of informatieavonden. Doel hiervan is om de gebruiker en omwonenden bewust te maken van hetgeen er in de (vernieuwde) gebieden te beleven en te zien is. Tevens is dit een goede manier om de bezoekers het gevoerde beheer te laten zien en dit uit te kunnen leggen.

Gestreefd wordt naar een zo hoog mogelijke mate van zichtbaarheid, aanspreekbaarheid en herkenbaarheid. De boswachter publiek is hét gezicht naar buiten toe.

Ontwikkeling

Groenalliantie wil haar gebieden duurzaam beheren en ontwikkelen. Het Ontwikkel- en beheerplan (2020) geeft de richting en kaders aan voor het strategisch en tactisch handelen van het bestuur ten aanzien van investeringen, meerjarig beheer, omgang met maatschappelijke vraagstukken en samenwerking met andere partijen (waaronder de horizontale samenwerking met Staatsbosbeheer). Het Ontwikkel- en beheerplan is voorzien van een bijbehorende (dynamische) investeringsagenda. In hoofdstuk 3.2 "Ontwikkeling" wordt dit nader toegelicht.

Financiële samenvatting

De totale begroting 2021 sluit op nul. De begroting is geïndexeerd voor 1,4% overeenkomstig het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen. De deelnemersbijdragen zijn ten opzichte van 2020 ook met 1,4 % gestegen en bedragen in totaal € 1.427.200 zoals weergegeven in hoofdstuk 3.3 Algemene Dekkingsmiddelen.

Ook het meerjarig perspectief is sluitend, waarbij jaarlijks structureel € 173.000 aan de vervangingsinvesteringsreserve is toegevoegd. De financiële continuïteit voor de exploitatie is tot en met 2021 voor 100% en daarna tot en met 2025 voor 90% geborgd. De bestuurlijke afspraken over het dekken van deze eerste korting op de provinciale begrotingssubsidie zijn in 2019 gemaakt. Vanaf 2022 moet het bestuur van Groenalliantie rekening houden met 10% kostenbesparing op de exploitatie. De periode na 2025 vraagt om meer keuzes en maatregelen.

Vermogenspositie

De geprognoseerde eindstand van de algemene reserve ultimo 2021 bedraagt € 1,4 miljoen.

In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

2. Uitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze wetsaanpassing heeft onder meer gevolgen voor de indieningstermijn van de programmabegroting. De ontwerp-programmabegroting moet op 15 april voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar gereed zijn.

De Producten en Diensten Catalogus (PDC) van Staatsbosbeheer wordt in 2020 geïntroduceerd. Deze PDC biedt handvatten waarmee het recreatieschap en Staatsbosbeheer de samenwerking verder kunnen vormgeven en versterken. In 2020 zullen het recreatieschap en Staatsbosbeheer op basis van deze PDC product- en prijsafspraken maken. De eventuele effecten hiervan worden in de najaarsrapportage 2020 in beeld gebracht en door middel van een begrotingswijziging voorgelegd.

Het uitgangspunt voor de programmabegroting 2021 is het bestaande en aanvaarde beleid, zoals vastgelegd in de programmabegroting 2020, de najaarsrapportage 2019, de concept jaarrekening 2019, kredietmutaties en de besluiten van het Algemeen Bestuur tot 1 maart 2020. De opbrengsten uit huren, pachten, e.d. worden conform de actuele contracten bijgesteld. Ook worden eventuele nieuwe (externe) ontwikkelingen (bij bestaand beleid) meegenomen.

De begroting Onderhoudskosten wordt gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan TBM. In 2019 heeft een herijking van de plannen voor Regulier en Groot Onderhoud en de vervangingsinvesteringen plaatsgevonden, de effecten uit deze herijking zijn in de begroting 2021 verwerkt.

In de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer is afgesproken, dat er meer toegesneden prijsafspraken over de dienstverlening worden gemaakt. Tot die tijd wordt gewerkt met de prijssystematiek uit 2017 en 2018. De nieuwe prijsafspraken worden bij de najaarsrapportage in de begroting verwerkt (herijking van formatie en middelen in de begroting).

Voor de prijsstijging op de ramingen voor 2021 is een indexatie van 1,4 % toegepast overeenkomstig het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen. Deze indexering is toegepast op alle lasten, met uitzondering van belastingen, verzekeringen, rentelasten en afschrijvingen. Op basis van het voorzichtigheidsbeginsel, is de indexering niet toegepast op de baten. Voor de meerjarenraming 2022 tot en met 2024 is geen indexering toegepast.

De deelnemersbijdragen zijn opnieuw berekend. Hierbij is rekening gehouden met de indexatie van 1,4%.

In de voorliggende begroting 2021 is de dienstverlening van Staatsbosbeheer opgenomen overeenkomstig de dienstverleningsbedragen uit de begroting 2020 rekening houdend met de verhoging met de index van 1,4%.

De begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 moeten, conform de uitgangspunten in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), structureel en reël in evenwicht zijn. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Als dit niet het geval zou zijn, zou de kans groot zijn dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat. De nadere uitwerking is opgenomen in de financiële begroting (zie hoofdstuk 5).

De begroting 2021 bevat conform voorschriften in het BBV een meerjarenraming. Zie hoofdstuk 5 financiële begroting.

3. Programmaplan

Het programmaplan is vanaf 2020 opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Programma 1 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden*
- *Programma 2 Ontwikkeling*
- *Algemene dekkingsmiddelen*
- *Overzicht overhead*

In dit hoofdstuk wordt per programma een toelichting gegeven op de ambities, de voorgestelde aanpak om deze ambities te realiseren en wat de kosten hiervoor zijn.

3.1 Programma 1: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Ambitie: Wat willen we bereiken?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling worden onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit.

De netto-opbrengsten in de gebieden zijn optimaal.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden wordt gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Gebiedsbeheer
2. Economisch beheer
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

Ad.1 Gebiedsbeheer

Het product Gebiedsbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltype. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten.

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het Groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarenonderhoudsprognose. Hiermee worden voorzieningen getroffen voor toekomstig Groot onderhoud. Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties, wordt de staat van het beoogde Groot onderhoud getoetst. De bevindingen uit deze voortdurende evaluatie worden verwerkt alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Het product gebiedsbeheer bestaat verder uit:

- inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur-en recreatieschap te onderhouden;
- maken van afspraken met partijen.

De jaardotatie aan de voorziening groot onderhoud als onderdeel van het budget gebiedsbeheer bedraagt jaarlijks € 841.500. Voor 2021 zijn voor Groot onderhoud voor € 1.018.346 aan uitgaven geprognostiseerd, uitgesplitst naar categorie onderhoud. Verwezen wordt naar paragraaf 4.2 Onderhoud kapitaalgoederen.

Bij de uitvoering van onderhouds- en beheerswerkzaamheden vindt waar nuttig afstemming plaats met het externe netwerk van bezoekers, exploitanten en medebeheerders zoals gemeenten of waterschappen.

Naast het reguliere onderhoud (o.a. maaien, snoeien, reinigen) en het jaarlijks terugkerende groot onderhoud (o.a. baggeren, bos en beplanting, herstel van wegen en paden) zijn in 2021 ook specifieke groot onderhoud maatregelen voorzien. Deze maatregelen worden definitief bekend na de toetsing van de meerjarenplanning aan de uitgevoerde inspecties.

De fysieke maatregelen die voortvloeien uit de Kwaliteitsimpuls worden waar mogelijk gecombineerd met de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden.

De essentaksterfte zal de komende jaren een grote impact hebben op de bosbeplanting in de beheergebieden van de Groenalliantie. Percelen moeten worden gekapt en opnieuw worden ingeplant met andere boomsoorten. Dit zal vooraf goed worden uitgelegd en gecommuniceerd.

De aanwezigheid van invasieve plaagsoorten (zoals bereklauw, Japanse duizendknoop, springbalsemien) wordt jaarlijks gemonitord. Het voorkomen van verdere uitbreiding (en waar nodig terugdringing) staat daarbij centraal. Zie onderstaand tabel voor de geplande werkzaamheden groot onderhoud in 2021.

In 2021 zijn de volgende werkzaamheden gepland (excl. p)

Categorie	2021
TBM-overig	22.098
Bos	60.590
Solitairen en knotbomen	35.396
Duikers	-
Niet normatieve assets (lampjes)	208.806
Asfalt	94.022
Bagger	45.000
Elementenverharding	113
Gras	-
Halfverharding	80.300
Harde oevers	238.050
Steenbestorting	-
Strand	0
Zwemwater	-
Gebouwen	19.153
Bruggen	28.432
Vlonders en steigers	2.750
Totaal geplande uitgaven GO excl P	834.710
Totaal geplande uitgaven GO incl P	1.018.346

Ad.2 Economisch beheer

De taken die binnen economisch beheer worden uitgevoerd zijn:

- Beheer grondpositie
- Beheer exploitaties

Beheer grondposities (eigendom)

Het beheer van grondposities betreft het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied) zodanig dat dit bijdraagt aan de lange termijn strategie van de Groenalliantie. Het resultaat hiervan is dat voldaan wordt aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, evenals het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van de Groenalliantie. Voor 2021 worden er geen grote mutaties in de grondpositie verwacht.

Beheer exploitaties

Het beheer van exploitaties is tweeledig:

1. Het heeft betrekking op het constructief meedenken met verzoeken en (uitbreidings)wensen van gevestigde ondernemers ten aanzien van het gebruik van schapsgronden en – opstallen. In beginsel wordt hier medewerking aan verleend middels het aangaan van overeenkomsten, waarin zo nodig privaatrechtelijke afspraken worden vastgelegd. Uiteraard mits deze overeen komen met de huidige ambities van het natuur- en recreatieschap en passen binnen de kaders van de schapsdoelstelling.
2. Het heeft betrekking op het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van bestaande overeenkomsten. Hiermee wordt onder andere een stabiele geldstroom nagestreefd, waarbij tenminste het huidige niveau wordt gehandhaafd.

Ad.3 Regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen
- Toezicht en handhaving

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

De natuur- en recreatiegebieden kunnen gebruikt worden voor het recreëren door individuen en door groepen. Voor beide vormen van gebruik geldt dat niet alles altijd mag en kan. Wanneer een gebruiker of organisatie een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het werkgebied van de Groenalliantie, vraagt hij hiervoor een vergunning, ontheffing of toestemming aan. Dit komt voort uit het oogpunt van de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling en de openbare orde en veiligheid. Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van de Groenalliantie zelf gegeven.

Toezicht en handhaving

Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, daadwerkelijke handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de drie onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling 'schoon, heel en veilig' in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied.

Door de samenwerking met de handhavers van Staatsbosbeheer wordt de effectiviteit en efficiëntie van de handhaving verhoogd.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H:

- de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen;
- de eigendommen van het schap heel houden.

De primaire inzet van T&H richt zich op handhaving in de gebieden.

Voor de beheergebieden van de Groenalliantie zal in 2020 een verordening worden opgesteld gericht op de regulering van het hondenbezoek in de gebieden van de Groenalliantie. Deze gerichte Verordening kan juridische uniformiteit bieden voor het te voeren hondenbeleid in alle gebieden van de GA ongeacht in welke gemeente de verschillende gebieden gelegen zijn. Na vaststelling door het AB in 2020, zal de hondenverordening naar verwachting in 2021 van kracht zijn.

Ad.4 Communicatie

Het bestuur wordt ondersteund in de positionering van de gebieden van Groenalliantie Midden-Holland en het vertalen van de eigen ambities naar het publiek en de stakeholders. De bekendheid en het gebruik van de recreatiegebieden en de diverse bestaande routenetwerken (knooppuntensystemen) wordt vergroot door het effectief en efficiënt benutten van de beschikbare on- en offline communicatiekanalen. De communicatie wordt zoveel mogelijk afgestemd op de bewoners en recreanten, waarbij wordt samengewerkt met ondernemers en gebiedspartijen. Een combinatie van communicatie in het gebied zelf met persoonlijke communicatie in de vorm van excursies, gesprekken en inloopbijeenkomsten krijgt waardering van de verschillende doelgroepen. Bij de inzet van communicatiemiddelen wordt – met behoud van de eigen identiteit van Groenalliantie Midden-Holland – waar mogelijk en nuttig meegelift met de organisatie van Staatsbosbeheer. Groenalliantie heeft een eigen website waarbij nieuwsberichten en nieuwe ontwikkelingen worden gedeeld.

Financiën: Wat gaat het kosten?

Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Gebiedsbeheer	2.380.090	2.758.700	2.466.100
Economisch beheer	160.773	111.500	112.300
Regelgeving & handhaving	146.100	151.000	172.500
Communicatie	80.971	89.500	146.600
Totaal lasten	2.767.934	3.110.700	2.897.500
Baten			
Gebiedsbeheer	25.785	13.100	13.100
Economisch beheer	463.249	445.300	445.300
Regelgeving & handhaving		-	-
Communicatie		-	-
Totaal baten	489.034	458.400	458.400
Saldo gewone bedrijfsvoering	2.278.900-	2.652.300-	2.439.100-
Kredieten			
Lasten kredieten	-	7.495	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	-	7.495-	-
Totaal saldo van baten en lasten	2.278.900-	2.659.795-	2.439.100-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves		-	-
Onttrekking reserves	18.982	7.495	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	18.982	7.495	-
Resultaat	2.259.918-	2.652.300-	2.439.100-

Toelichting Gebiedsbeheer:

De lasten voor 2021 gebiedsbeheer van € 2,4 miljoen bestaan voor € 0,6 miljoen uit dienstverlening Staatsbosbeheer (inclusief extra boswachter Ecologie 0,3 fte), € 0,9 miljoen uit regulier onderhoud, de jaarlijkse dotatie aan de voorziening Groot Onderhoud van € 0,8 miljoen en overig lasten van € 66.600.

Zie voor de dotatie aan de voorziening Groot Onderhoud ook de verdere toelichting op de voorziening Groot Onderhoud bij paragraaf 4.2 Onderhoud kapitaalgoederen.

Toelichting Economisch beheer:

De baten economisch beheer bedragen € 445.300, dit zijn begrote baten huren/pachten.

Toelichting Regelgeving & handhaving:

De lasten voor 2021 Regelgeving & handhaving van € 172.500 bestaan voornamelijk uit dienstverlening Staatsbosbeheer (inclusief extra boswachter Publiek/BOA 0,2 fte)

Toelichting Communicatie:

De lasten voor 2021 communicatie van € 146.600 bestaan voor € 104.000 uit dienstverlening Staatsbosbeheer (inclusief extra boswachter Publiek 0,5 fte).

Kredieten

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2021 zijn er nog geen kredieten bekend voor programma 1 welke betrekking hebben op 2021.

3.2 Programma 2: Ontwikkeling

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Het bestuur wordt geadviseerd over de implementatie van mogelijke nieuwe ontwikkelingen die passen binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling en die een recreatieve meerwaarde opleveren en/of de natuurwaarde versterken.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

Het bestuur wordt geadviseerd over in te nemen standpunten ten aanzien van initiatieven die de doelstelling van de Groenalliantie raken. Zo wordt inspraak geleverd op 'ruimtelijke plannen' en initiatieven van derden. Hiervoor worden de volgende producten geleverd:

- Planvorming & gebiedsontwikkeling
- Marketing & productontwikkeling

Planvorming & gebiedsontwikkeling

Groenalliantie wil haar gebieden duurzaam beheren en ontwikkelen. Het Ontwikkel- en beheerplan (2020) geeft de richting en kaders aan voor het strategisch en tactisch handelen van het bestuur ten aanzien van investeringen, meerjarig beheer, omgang met maatschappelijke vraagstukken en samenwerking met andere partijen (waaronder de horizontale samenwerking met Staatsbosbeheer). Het Ontwikkel- en beheerplan is voorzien van een bijbehorende (dynamische) investeringsagenda.

Organiseren

De Groenalliantie heeft de organisatiekracht om zowel op strategisch als op operationeel niveau samenwerkingen en allianties aan te gaan. Op strategisch-tactisch niveau wordt afgestemd met c.q. deelgenomen aan overlegtafels op gebiedsniveau. De inzet is gericht om op regionale schaal tot duidelijke en afgestemde afspraken te komen over de inhoud en (co-) financiering van ambities en wensen (afrondering en vervolg Recreatieprogramma Groene Hart).

Op operationeel niveau wordt op basis van projecten samenwerking gezocht met gebruikers, gebruikersgroepen, exploitanten, ondernemers en andere terreinbeheerders. Hieruit voortkomende investeringsvoorstellen worden door het Dagelijks Bestuur voor advies voorgelegd aan de gebiedsadviescommissies Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o.

De uitkomsten van overleg, advies en samenwerking op zowel strategisch-tactisch als operationeel niveau vormen mede de input voor het aanvullen, bijstellen en oppakken van de eigen investeringsagenda van de Groenalliantie.

Investeren

Voor het uitvoeren of doen uitvoeren van de visie zoals vastgelegd in het Ontwikkel- en beheerplan is een meerjaren investeringsagenda opgesteld. De agenda bevat een overzicht van gebiedsgerichte investeringen gericht op vernieuwing en toevoeging van (recreatieve) voorzieningen onder meer gericht op bewegen, spelen en horeca en verhoging van de natuurwaarden. Aanvullend bevat de agenda ook niet-fysieke investeringen gericht op onder meer het verhogen van de bekendheid van de gebieden, versterken van het gastheerschap in de gebieden, meer duurzame inrichting en het optimaliseren financiële baten.

Ook de samenwerking met Staatsbosbeheer kan tot nieuwe gezamenlijke investeringen leiden (afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst 2018).

Voorwaarde voor het doen van investeringen is dat het beheer (door Groenalliantie, Staatsbosbeheer of door een derde) vooraf is geborgd.

Uitvoeren

Alle gebiedsprojecten doorlopen drie fasen: planvorming, aanbesteding en uitvoering. Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn er geen gebiedsprojecten bekend die betrekking hebben op 2021.

In alle beheergebieden van Groenalliantie wordt door middel van beheermaatregelen in de komende jaren invulling gegeven aan de verbetering van bosstructuren voortkomend uit de omvormingsopgave essentaksterfte en het programma kwaliteitsimpuls. De ruimte binnen de beheerbegroting wordt hiervoor ingezet.

Economische ontwikkelingen

Op moment van schrijven is niet bekend of uit het programma Kwaliteitsimpuls, ontwikkelingsvisies of de nota verdienopgaven economisch gerelateerde werkzaamheden volgen. Mogelijk benodigde kredieten hiertoe worden binnen deze programma's opgenomen.

Marketing & productontwikkeling

De marketing richt zich op de regionale positionering en profilering van de natuur- en recreatiegebieden alsmede op de bekendheid van de diverse routestructuren, zoals het fietsknooppuntensysteem en het vaarrouthenetwerk. De recreatieve wensen van toeristen, recreanten en bewoners worden als uitgangspunt genomen bij de ontwikkeling, positionering en profilering van de gebieden. Daarvoor wordt de methodiek van de Leefstijlen voor Dagrecreatie gebruikt.

Financiën: Wat gaat het kosten?

Programma 2. Ontwikkeling	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	188.000	194.000	212.800
Marketing & productontwikkeling	15.300	15.800	-
Totaal lasten	203.300	209.800	212.800
Baten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	-	-	-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	203.300-	209.800-	212.800-
Kredieten			
Lasten kredieten	409.956	325.300	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	3.000	79.000	-
Saldo kredieten	406.956-	246.300-	-
Totaal saldo van baten en lasten	610.256-	456.100-	212.800-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	426.322	-	-
Onttrekking reserves	834.973	246.300	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	408.651	246.300	-
Resultaat	201.605-	209.800-	212.800-

Toelichting:

De lasten op planvorming en gebiedsontwikkeling betreffen de dienstverleningslasten SBB voor een bedrag van € 212.800.

Kredieten

Sinds 2018 zijn de verslaggevingsvoorschriften voor gemeenten en provincies voor Gemeenschappelijke Regelingen gewijzigd. Eén van de wijzigingen is dat investeringen met maatschappelijk nut vanaf 2018 geactiveerd dienen te worden. In de krediettabel is aangegeven welke kredieten binnen de programma's (exploitatie) verantwoord worden en welke volgens het BBV worden geactiveerd (activeren). Op de geactiveerde kredieten (projecten) wordt vervolgens jaarlijks afgeschreven. De afschrijvingslasten worden wel binnen de programma's (exploitatie) verantwoord.

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2021 zijn er nog geen kredieten bekend voor programma 2 welke betrekking hebben op 2021.

In 2021 zijn er nog geen afschrijvingslasten begroot omdat afschrijving start in het jaar nadat het krediet/project volledig is afgerond. Op het moment van het opstellen van de begroting 2021 is het nog niet duidelijk welke kredieten/projecten in 2020 gereed komen. Deze mutaties worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2021.

3.3 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Algemene dekkingsmiddelen	-	1.000	1.100
Onvoorziene lasten	309	5.600	50.600
Totaal lasten	309	6.600	51.700
Baten			
Subsidiebijdrage Provincie Zuid-Holland	1.869.274	1.869.300	1.869.300
Deelnemersbijdrage	1.377.300	1.407.500	1.427.200
Totaal baten	3.246.574	3.276.800	3.296.500
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.246.265	3.270.200	3.244.800
Kredieten			
Lasten kredieten		-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)		-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	3.246.265	3.270.200	3.244.800
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	173.000
Onttrekking reserves	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	173.000-
Resultaat	3.246.265	3.270.200	3.071.800

Toelichting:

Met ingang van 2018 is de provincie Zuid-Holland geen deelnemer meer in het schap, de bijdrage van de provincie is apart inzichtelijk gemaakt. De hoogte van de subsidiebijdrage van de provincie is tot en met 2021 100% en vanaf 2022 tot en met 2025 90% van de in 2017 beschikbaar gestelde subsidiebijdrage. Conform de uittredingsovereenkomst heeft de provincie haar bijdrage in 2019 ten opzichte van 2018 verhoogd en deze toegepaste verhoging gereserveerd voor de jaren 2020 en 2021.

De toevoeging aan de reserve betreft de toevoeging aan de vervangingsinvesteringsreserves, welke mede is ontstaan door de herijking TBM. Voor de lange termijn is dit budget benodigd om bruggen en steigers te vervangen.

Deelnemersbijdragen

Verdeling deelnemersbijdrage KW	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage
Gemeente Krimpen a/d IJssel	212.200	49,7%
Gemeente Krimpenerwaard	214.900	50,3%
TOTAAL	427.100	

Verdeling deelnemersbijdrage RP	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage	Inwoneraantallen per 1-1-2020
Gemeente Gouda	533.800	53%	73.443
Gemeente Bodegraven/Reeuwijk	253.400	25%	34.869
Gemeente Waddinxveen	212.900	21%	29.293
TOTAAL	1.000.100		

Toelichting op de deelnemersbijdrage:

In 2018 is de provincie Zuid-Holland uitgetreden. De provincie heeft in het collegeprogramma opgenomen dat zij op strategisch niveau invulling wil geven aan het recreatiebeheer en niet meer direct betrokken wil blijven bij het operationele beheer van de gebieden. Om die reden is de provincie per 1 januari 2018 uit de gemeenschappelijke regeling getreden. Vanaf die datum geeft de provincie Zuid-Holland overeenkomstig de voorwaarden in de uittredingsovereenkomst een andere invulling aan de medefinanciering van het beheer, te weten door het op aanvraag toekennen van een jaarlijkse subsidie in een nieuw meerjarig financieringsmodel tot en met 2025. Voor de periode 2018 – 2021 is de provinciale subsidie van een gelijkblijvend volume ten opzichte van de begroting 2017 (geen indexatie). Conform de uittredingsovereenkomst heeft de provincie haar bijdrage in 2019 ten opzichte van 2018 verhoogd en deze verhoging gereserveerd voor de jaren 2020 en 2021.

Conform de gemeenschappelijke regeling is de deelnemersbijdrage van de deelnemers in gebiedsdeel Krimpenerwaard gebaseerd op een percentage van het nadelig exploitatiesaldo en bij de deelnemers van gebiedsdeel Reeuwijkse Plassen naar rato van inwonersaantal. In bovenstaande tabellen zijn respectievelijk de percentages en inwonersaantallen aangegeven.

De verhoging van de deelnemersbijdrage na verdeling van het nadelig exploitatiesaldo komt neer op een percentage van 1,4%.

Vooruitlopend op 2022

Tijdens de werkconferentie op 18 februari 2019 hebben de leden van het Dagelijks en Algemeen Bestuur gesproken over het al dan niet handhaven van de in 2014/2015 aangebrachte compartimenten in de begroting van Groenalliantie. Geconstateerd is dat zich sedert de oprichting van de Groenalliantie ingrijpende veranderingen hebben voorgedaan. Alles afwegende acht het bestuur het voor de bestuurlijke en financiële toekomstbestendigheid van de Groenalliantie

belangrijk dat de vijf deelnemende gemeenten onder gelijke voorwaarden participeren in en profiteren van de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling.

Daarom is met ingang van het begrotingsjaar 2022 - bij gelijkblijvende omstandigheden en ongewijzigd beleid – besloten over te gaan tot een uniformering van de berekening van de deelnemersbijdragen per werkgebied, waarbij het bepaalde in artikel 33, lid 2 ad a van de gemeenschappelijke regeling voor het werkgebied Reeuwijkse Plassen e.o. ook gaat gelden voor het werkgebied Krimpenerwaard. Dit betekent een verdeling van het negatief exploitatiesaldo op basis van het inwoneraantal per gemeente, hetgeen voor alle deelnemers neerkomt op een deelnemersbijdrage van **€ 7 per inwoner (inclusief jaarlijkse indexatie)**.

Dit heeft nog geen gevolgen voor de deelnemersbijdragen in het jaar 2021.

3.4 Overzicht Overheadkosten

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap

Daarbij wordt rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied.

Tevens het voorbereiden van bestuursvergaderingen inclusief een verslaglegging van bestuursvergaderingen, bestuurlijk en ambtelijk omgevingsmanagement en het zorgdragen voor het uitvoeren van de knel- en actiepunten.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

De ondersteuning van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur vindt plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

Ad.1 Bestuursproducten

De bestuursproducten omvatten:

- Het voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen;
- Het verslagleggen van bestuursvergaderingen en het (laten) uitvoeren wat afgesproken is;
- Het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen;
- De bestuurssecretaris is adviseur van en aanspreekpunt voor schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/ projecten die in schapsverband spelen inclusief de risico's;
- Het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers;
- Het opstellen en uitvoeren van additionele opdrachten en beleidsadviezen waarmee het bestuur in staat wordt gesteld om richting en middelen vast te stellen;
- Het faciliteren en ondersteunen van de gebiedsadviescommissies: vergaderingen plannen en voorbereiden, verslaglegging van vergaderingen en het (laten) uitvoeren van actiepunten.

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling (Wet gemeenschappelijke regelingen en Algemene wet bestuursrecht). Ook het toetsen van bestuursvoorstellen op juridische gevolgen en het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur) en Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur), behoren tot de juridische ondersteuning en advisering.

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen;
- toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders;
- opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, najaarsrapportage en jaarstukken;
- begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidie-controles, jaarrekeningcontrole).

Financiën: Wat gaat het kosten?

Overhead	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Bestuursproducten	257.148	284.000	287.900
Juridische ondersteuning en advisering	9.000	10.100	10.200
Financiën	119.027	114.000	121.800
Totaal lasten	385.175	408.100	419.900
Baten			
Bestuursproducten	-	-	-
Juridische ondersteuning en advisering	-	-	-
Financiën	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	385.175-	408.100-	419.900-
Kredieten			
Lasten kredieten	500	10.000	9.500
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	500-	10.000-	9.500-
Totaal saldo van baten en lasten	385.675-	418.100-	429.400-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	500	10.000	9.500
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	500	10.000	9.500
Resultaat	385.175-	408.100-	419.900-

Voor de toelichting op de lasten van kredieten wordt verwezen naar onderstaande tabel.

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet (A)	Realisatie t/m 2019 (B)	Begroting 2020	Prognose 2021	Prognose t/m 2021	% lasten t.o.v. totaal krediet
Werkbudget Groenalliantie	2021	20.000	500	10.000	9.500	20.000	100%
- Dekking uit Investeringsreserve RP		10.000	500	5.000	4.500	10.000	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		10.000	0	5.000	5.000	10.000	
Totaal Overhead		20.000	500	10.000	9.500	20.000	100%
- Dekking uit Investeringsreserve RP		10.000	500	5.000	4.500	10.000	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		10.000	0	5.000	5.000	10.000	

Toelichting:

Facilitering gebiedsadviescommissies

Om de gebiedsadviescommissies Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o. bij hun werkzaamheden te faciliteren is er per commissie een werkbudget beschikbaar van € 5.000 per jaar.

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid verandert/ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

* De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risicoanalyse

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Eindafrekening verstrekte subsidies	Bij de eindafrekening van een project worden door subsidiegever niet alle gemaakte kosten vergoed.	€ 100.000	L	€ 20.000
2. Invoering vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen (VPB) per 1 januari 2016	Verhoging incidentele en structurele lasten. Invoering VPB heffing	PM	M	PM
3. Meerjarige dekking begroting na uittreding provincie Zuid-Holland	Financiering exploitatie tekort door uittreding provincie Zuid-Holland vanaf 2026; aannames is 25% of meer.	€ 456.857	H	PM
4. economisch grondzaken	Incidenteel & structureel	PM	M	PM

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. De geprognoseerde stand van de Algemene Reserve per eind 2021 bedraagt ca. € 1,4 miljoen. De gekwantificeerde risico's bedragen ca. € 20.000. De claims op de Algemene reserve zijn € 0 (nihil). Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Hieronder zijn de risico's nader toegelicht.

Risico1: Subsidietoekenningen en -afrekeningen

De Groenalliantie heeft enkele projecten lopen die deels gefinancierd worden door subsidiebijdragen. Subsidieverstrekkers letten bij de aanvraag, voortgangsrapportages en bij de definitieve afwikkeling scherp op de motivatie en inhoudelijke toelichtingen en onderbouwingen. Door onvoorziene omstandigheden kan het voorkomen dat het niet mogelijk is om binnen het gestelde budget te blijven of dat er niet subsidiabele kosten gemaakt moeten worden om het project toch uit te kunnen voeren. Het verkrijgen van subsidies en het naleven van subsidievoorwaarden (inhoudelijk, financieel en naleving van termijnen) geeft een risico. De omvang van de uitvoeringsplannen van de kwaliteitsimpuls wordt deels bepaald door de toekenning van subsidies. Het subsidierisico wordt als € 100.000 ingeschat met kans van optreden Laag.

Risico 2: Invoering Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn in een extern advies ten behoeve van alle recreatieschappen in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de begroting 2015 en de realisatie 2016. De kern van het advies is als volgt. Per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Voor een aantal activiteiten, dat valt onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat geen sprake is van deelname aan het economisch verkeer. Aan dit criterium is niet voldaan aangezien de activiteiten beperkt zijn tot 'normaal vermogensbeheer'. In dit geval kan worden gesteld dat sprake is van normaal vermogensbeheer, omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement.

Voor de overige activiteiten is ook geen sprake van een fiscale onderneming omdat geen sprake is van structurele vermogensoverschotten dan wel wordt het standpunt ingenomen dat een vrijstelling kan worden toegepast, zodat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd.

Aangezien de inhoud van het advies (nog) niet is afgestemd met de Belastingdienst, blijft de vennootschapsbelasting een risico. Dit is echter niet te kwantificeren en wordt derhalve beschouwd als een PM-post.

Risico 3: Meerjarige financiering na uittreding provincie Zuid-Holland

De komende 7 jaar zijn er voor de dekking van de exploitatie van Groenalliantie geen financiële zorgen te verwachten. De financiële continuïteit voor de exploitatie is t/m 2021 voor 100% en daarna t/m 2025 voor 90% geborgd. Vanaf 2022 moet het bestuur van Groenalliantie rekening houden met 10% kostenbesparing op de exploitatie. Door de omvang van de verhoging van de deelnemersbijdrage in 2022 vangt het werkgebied Krimpenerwaard het begrotingstekort op dat met ingang van 2022 ontstaat, omdat ingevolge de Uittreedovereenkomst met de provincie de begrotingssubsidie in dat jaar structureel met 10% daalt (van 57 % naar 47%). Aan de hand van een monitoring en evaluatie van de beschikbare middelen wordt door de provincie in 2020 bepaald waarvoor en onder welke voorwaarden het flexibele deel van het budget per 2022 beschikbaar wordt gesteld. De eerste ambtelijke contacten zijn inmiddels gelegd. Dit wordt schapsbreed opgepakt. De periode na 2025 vraagt naar verwachting om meer keuzes en maatregelen. Het risico is vooralsnog hoog ingeschat en de aanname is dat er vanaf 2026 tenminste 25% minder structureel wordt ontvangen.

Risico 4: Economische grondzaken

Een algemeen risico van het zijn van grondeigenaar is bodemverontreiniging. Er kunnen milieuverontreinigingen aanwezig zijn die momenteel niet bij de Groenalliantie bekend zijn en waarvan de veroorzaker na ontdekking niet kan worden aangesproken. In een aantal gevallen kan het schap echter wel verantwoordelijk gehouden worden voor de kosten van sanering. De kosten hiervoor zullen pas bekend worden wanneer een dergelijke milieuverontreiniging wordt aangetroffen. Wanneer er nieuwe ontwikkelingen komen voor bestaande gebieden, zal nagegaan moeten worden of er vervuiling is. Indien er sprake is van vervuiling zal eerst een saneringsplan moeten worden opgesteld.

Als gevolg van de eerdere economische crisis is het niet uitgesloten dat een van de relaties van het schap om een canonverlaging zal vragen. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat de inkomsten naar beneden bij gesteld moeten worden of dat de overeenkomst ontbonden moet worden en zo wenselijk naar een nieuwe relatie gezocht moet worden.

Op gronden die in erfpacht met accessoir opstalrecht zijn uitgegeven is het de erfpachter toegestaan een opstal te vestigen op de in de erfpacht opgenomen percelen. Meerdere contracten bevatten een clausule die bepaalt dat bij beëindiging van het erfpacht- opstalakte door het recreatieschap, het recreatieschap verplicht kan worden de opstal tegen de dan geldende waarde over te nemen van de erfpachter. Dat betekent dat het recreatieschap in de toekomst mogelijk verplicht zou kunnen worden om bij het opzeggen van de erfpachtakte de opstallen over te nemen. De hieruit voortvloeiende liquiditeitsbehoefte kan vooruitziend niet op redelijke wijze bepaald worden.

Kengetallen

Voor het verhogen van de transparantie en om makkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten worden met ingang van de begroting 2017 een aantal voorgeschreven kengetallen opgenomen. De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
netto schuldquote	-222%	-97%	-98%	-108%	-111%	-123%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
solvabiliteitsrisico	64%	54%	56%	56%	58%	57%
structurele exploitatieruimte	11%	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Bij de “netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen” worden ook de verstrekte leningen meegenomen.

Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

4.2 Onderhoud kapitaal­goederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egaliseringsvoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

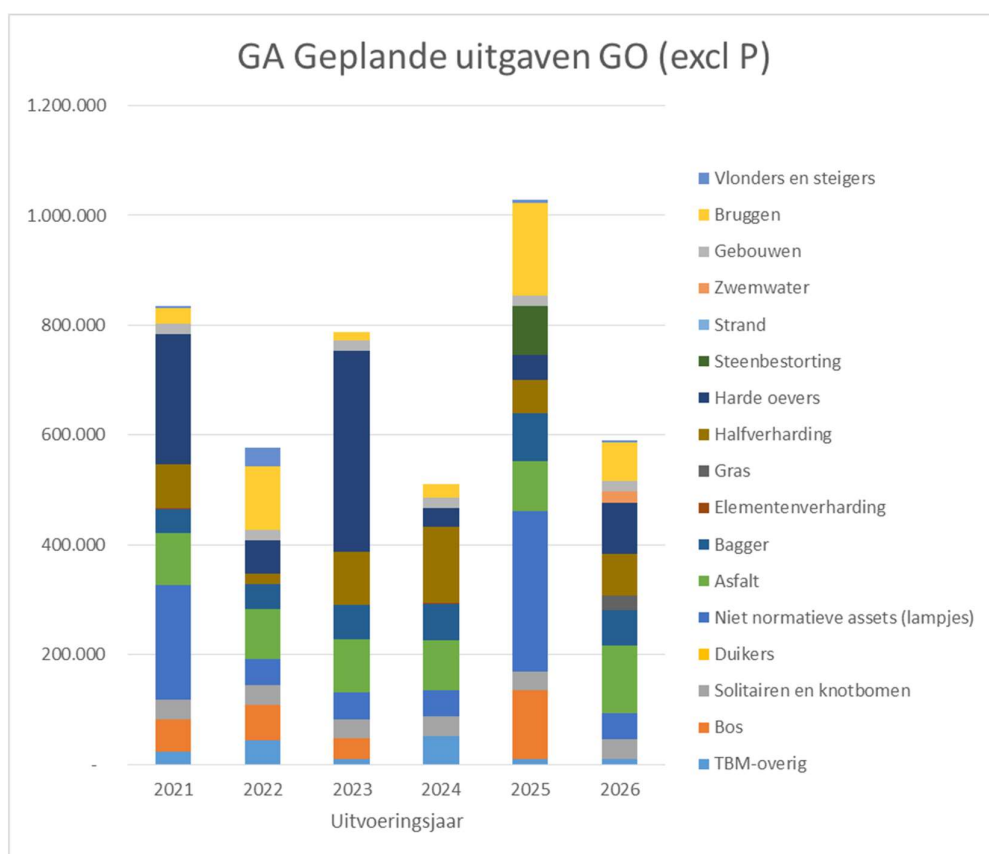
Jaarlijks worden de geplande uitgaven, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elke vier jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is.

Onderstaande tabel (incl. P) geeft het verwachte verloop weer van de voorziening Groot onderhoud voor de komende jaren.

STAND VOORZIENING	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand voorziening 1 januari	2.607.353	3.034.622	2.159.413	1.982.567	2.119.602	2.000.133
Dotatie	841.500	841.500	841.500	841.500	841.500	841.500
Onttrekking	414.231	1.716.710	1.018.346	704.465	960.969	623.678
Stand voorziening 31 december	3.034.622	2.159.413	1.982.567	2.119.602	2.000.133	2.217.955

Nb: De onttrekking 2019 is inclusief de vanuit 2018 doorgeschoven GO werken, de onttrekking 2020 is inclusief de vanuit 2019 doorgeschoven GO werken.

Het meerjarenonderhoudsplan is gerelateerd aan het Terrein Beheer Model en de daarin opgenomen doeltypes. Sommige doeltypes kennen fluctuaties in de uitgaven en vragen een planning met een meerjarenperspectief. Deze doeltypes zijn ondergebracht in specifieke categorieën, zoals baggeren of asfalt. In onderstaand staafdiagram zijn de geplande uitgaven (alleen de materiële lasten) op de verschillende categorieën weergegeven.

De meerjarenplanning Groot Onderhoud laat voor de komende jaren (2021-2026) enkele grote pieken zien in de geplande uitgaven. Dit inzicht in de werkvoorraad stelt de organisatie in staat ruim op tijd op de benodigde capaciteit te sturen. Daarnaast zijn grote delen van dit werk uitbesteed aan derden en wordt goed gekeken of werkzaamheden kunnen worden gebundeld. Deze maatregelen minimaliseren de kans op capaciteitsproblemen.

In 2021 zijn de volgende werkzaamheden gepland (excl. p)

Categorie	2021
TBM-overig	22.098
Bos	60.590
Solitairen en knotbomen	35.396
Duikers	-
Niet normatieve assets (lampjes)	208.806
Asfalt	94.022
Bagger	45.000
Elementenverharding	113
Gras	-
Halfverharding	80.300
Harde oevers	238.050
Steenbestorting	-
Strand	0
Zwemwater	-
Gebouwen	19.153
Bruggen	28.432
Vlonders en steigers	2.750
Totaal geplande uitgaven GO excl P	834.710
Totaal geplande uitgaven GO incl P	1.018.346

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Er wordt voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien de verwachting is dat er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. De renterisiconorm is voor de Groenalliantie niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing. Zero-balancing betekent het dagelijks overboeken van het saldo boven een vastgesteld drempelbedrag van minimaal € 250.000 en maximaal € 2,5 miljoen op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist dan wel het aanvullen van een bankrekening ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. Dagelijks worden de rekeningen automatisch afgeroomd tot een bedrag van € 50.000 naar de rekening courant die het schap heeft bij 's Rijks schatkist, zodat aan de vereisten wordt voldaan.

EMU saldo

De berekening van het EMU-saldo is op transactiebasis. Dit betekent dat de daadwerkelijke betaling van belang is. De berekeningswijze is vergelijkbaar met het kasstelsel, dat voor het Rijk van toepassing is. De decentrale overheden, waaronder gemeenschappelijke regelingen, voeren echter een administratie uit op basis van het baten-lastenstelsel. Dit stelsel is voor de decentrale overheden verplicht op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Het EMU-saldo wordt berekend door, afhankelijk van de kasmutatie, bij het exploitatiesaldo enkele posten op te tellen of af te trekken.

Berekening EMU-saldo (X 1.000)

Omschrijving	Telling	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	+/+	-264	164	173	173	173
Afschrijvingen tlv de exploitatie	+/+	64	64	64	64	64
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+/+	-294	-183	130	-128	211
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-/-	0	0	0	0	0
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht op investeringen in (im)materiële vaste activa	+/+	0	0	0	0	0
Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken	-/-	0	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-/-	0	0	0	0	0
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-/-	0	0	0	0	0
Aandeel in EMU-saldo		-494	45	367	109	448

4.4 Grondbeleid

Algemeen

Het dagelijks bestuur van Groenalliantie Midden-Holland e.o. heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld. Binnen dit grondbeleid staan enkele uitgangspunten centraal.

- Grond is een middel en geen doel. Voorop staat dat grond en vastgoed middelen zijn om schapsdoelen te bereiken; grondbeleid beantwoordt niet de vraag welke beleidsdoelen bereikt dienen te worden. Die vraag wordt beantwoord in bijvoorbeeld schapsvisies, gebiedsplannen en specifieke projecten. Grondbeleid faciliteert, is op uitvoering gericht en geeft handvatten voor het realiseren van doelstellingen op het vlak van natuur en (openlucht)recreatie, binnen de kaders van de gemeenschappelijke regeling.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt financiële optimalisatie (van zowel kosten als opbrengsten) nagestreefd. Hiermee wordt bijgedragen aan het resultaat van de schapsbegroting.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht. Samenwerking en verbinding met andere publieke en private actoren biedt verbeterde kansen om de ambities voor natuur en recreatie te realiseren. Daarbij is het schap zich steeds bewust van haar rol ten opzichte van andere partijen (waaronder gemeenten, ook gelet op hun planologisch primaat). Het schap handelt in beginsel alleen binnen de begrenzing van taken en doelstellingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen - actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie. Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden tussen enerzijds grond en vastgoed en anderzijds maatschappelijke of commerciële (verdien)modellen van derden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap zet in op risicomanagement dat past bij het specifieke risicoprofiel. Daarbij geldt dat het schap in beginsel niet risicodragend deelneemt in gebieds- en vastgoedontwikkelingen en niet zelf grond-of opstalexploitaties voert.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Voor het te voeren grondprijsbeleid zijn kaders vastgelegd in de periodiek vast te stellen Grondprijsbrief.

De methodiek die de Nota benoemt voor het grondprijsbeleid wordt in de Grondprijsbrief uitgewerkt door het benoemen van grondwaarden, vergoedingspercentages, vaste vergoedingen of richtprijzen. Op dit moment wordt de Grondprijsbrief 2018 gehanteerd, die is gebaseerd op een marktbeeld van eind 2017. In 2020 wordt de grondprijsbrief door een onafhankelijke taxateur herzien (conform AB besluit van 16 december 2019).

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting.

Schapsspecifiek

In het programmaplan van de begroting wordt ingegaan op de specifieke grond- en vastgoedontwikkelingen en de daarbij geldende financiële prognoses, kansen en risico's. Daarnaar wordt verwezen.

4.5 Bedrijfsvoering

In januari 2018 is door het Algemeen Bestuur een principebesluit genomen om de samenwerking met Staatsbosbeheer te continueren. In december 2018 is de nieuwe samenwerkingsovereenkomst GA – SBB voor 2019 – 2025 vastgesteld en ondertekend. Tot aan het moment van nieuwe prijsafspraken in het kader van de herijking van de begroting is de prijsstelling van de dienstverlening gebaseerd op de systematiek uit 2017/2018.

Productomschrijving	Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Ontwikkeling	Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Totaal
Gebiedsbeheer	620.000				620.000
Economisch beheer	24.700				24.700
Regelgeving & handhaving	172.300				172.300
Communicatie	104.000				104.000
Planvorming & gebiedsontwikkeling		212.800			212.800
Bestuursproducten				258.400	258.400
Juridische ondersteuning & advisering				9.400	9.400
Financiën				101.800	101.800
Subtotaal	921.000	212.800	-	369.600	1.503.400
Dienstverlening in uitgaven voorziening Groot Onderhoud	183.700				183.700
Totaal					1.687.100

5 Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
<i>Gewone bedrijfsvoering</i>			
LASTEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.767.934	3.110.700	2.897.500
Programma 2. Ontwikkeling	203.300	209.800	212.800
Algemene dekkingsmiddelen	-	1.000	1.100
Onvoorziene lasten	309	5.600	50.600
Overhead	385.175	408.100	419.900
Totaal lasten	3.356.718	3.735.200	3.581.900
BATEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	489.034	458.400	458.400
Programma 2. Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	3.246.574	3.276.800	3.296.500
Overhead	-	-	-
Totaal baten	3.735.608	3.735.200	3.754.900
SALDO			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.278.901	2.652.300	2.439.100
Programma 2. Ontwikkeling	203.300	209.800	212.800
Algemene dekkingsmiddelen	3.246.574	3.275.800	3.295.400
Overhead	385.175	408.100	419.900
Saldo gewone bedrijfsvoering	378.890	-	173.000
Kredieten			
<i>Lasten kredieten</i>	<i>410.456</i>	<i>342.795</i>	<i>9.500</i>
- Programma 1	-	7.495	-
- Programma 2	409.956	325.300	-
- Overhead	500	10.000	9.500
<i>Baten kredieten (bijdragen derden)</i>	<i>3.000</i>	<i>79.000</i>	<i>-</i>
- Programma 1	-	-	-
- Programma 2	3.000	79.000	-
Saldo kredieten	407.456	263.795	9.500
Totaal saldo van baten en lasten	28.566	263.795	163.500
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
<i>Toevoeging reserves</i>	<i>426.322</i>	<i>-</i>	<i>173.000</i>
- Programma 1	-	-	-
- Programma 2	426.322	-	-
- Algemene dekkingsmiddelen	-	-	173.000
<i>Onttrekking reserves</i>	<i>854.455</i>	<i>263.795</i>	<i>9.500</i>
- Programma 1	18.982	7.495	-
- Programma 2	834.973	246.300	-
- Overhead	500	10.000	9.500
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	428.133	263.795	163.500
Resultaat	399.567	-	0

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en – baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij om o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Kredieten

De kredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves, of door jaarlijkse afschrijvingen via de exploitatie. Deze afschrijvingslasten worden gedekt vanuit een onttrekking aan de reserve afschrijvingen.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

Structureel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is in de begroting en de meerjarenraming het structureel en reëel evenwicht geïntroduceerd. Het BBV is aangepast, zodat Algemeen Bestuur en financieel toezichthouder kunnen vaststellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Algemeen uitgangspunt is dat structurele lasten en baten die lasten en baten zijn die betrekking hebben op posten of beleid met een looptijd van meer dan drie jaar. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings-)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Het structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft, moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten).

Het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen is opgenomen in de toelichting op de meerjarenraming.

Uiteenzetting van de financiële positie (geprognosticeerde balans)

De financiële positie in meerjarenperspectief blijkt uit de geprognosticeerde balanscijfers voor de jaren 2020 tot en met 2024. Ter vergelijking zijn de balanscijfers van de jaarrekening 2019 vermeld.

Totaaloverzicht	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
ACTIVA						
Materiële vaste activa	3.054	2.990	2.926	2.862	2.798	2.734
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Vlottende activa	9.781	5.106	5.150	5.517	5.626	6.074
Totaal activa	12.835	8.096	8.076	8.379	8.424	8.808
PASSIVA						
Reserves	7.802	4.346	4.509	4.682	4.855	5.028
(Geraamd) resultaat	400	-	-	-	-	-
Voorzieningen	3.151	2.268	2.085	2.215	2.087	2.298
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
Vlottende passiva	1.482	1.482	1.482	1.482	1.482	1.482
Totaal passiva	12.835	8.096	8.076	8.379	8.424	8.808

Bedragen x € 1.000

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

De geprognosticeerde balanscijfers lichten we hierna op hoofdlijnen toe.

Materiële vaste activa

De afname in de materiële vaste activa betreft de jaarlijkse afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Niet van toepassing.

Vlottende activa

De vlottende activa is bepaald door het verschil te nemen tussen het “totaal passiva per jaar” minus het totaal van de materiële vaste activa.

Reserves

Bedragen x € 1.000

Staat van reserves	Saldo 1-1-2020	Resultaat bestemming	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2021
Algemene Reserve	2.758	-	-	1.359	1.399	-	-	1.399
BESTEMMINGSRESERVES								
Investeringsreserve GA	393	400		125	668	-	-	668
Investeringsreserve compartiment RP	706		-	548	158	-	5	153
Investeringsreserve compartiment KW	2.707		-	1.288	1.419	-	5	1.414
Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden KW	795		-	535	260	-	-	260
Vervangingsinvesteringen Reserve GA	-		-	-	-	173	-	173
Vervangingsinvesteringen Reserve RP	22		-	-	22	-	-	22
Vervangingsinvesteringen Reserve KW	85		-	-	85	-	-	85
Afschrijvingsreserve	335		-	-	335	-	-	335
Subtotaal bestemmingsreserves	5.043		-	2.496	2.947	173	10	3.110
Totaal	7.801	-	-	3.855	4.346	173	10	4.509

Meerjarig perspectief staat van reserves	Saldo 1-1-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2024	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2024
Algemene Reserve	1.399	-	-	1.399	-	-	1.399	-	-	1.399
BESTEMMINGSRESERVES										
Investeringsreserve GA	668	-	-	668	-	-	668	-	-	668
Investeringsreserve compartiment RP	153	-	-	153	-	-	153	-	-	153
Investeringsreserve compartiment KW	1.414	-	-	1.414	-	-	1.414	-	-	1.414
Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden KW	260	-	-	260	-	-	260	-	-	260
Vervangingsinvesteringen Reserve GA	173	173	-	346	173	-	519	173	-	692
Vervangingsinvesteringen Reserve RP	22	-	-	22	-	-	22	-	-	22
Vervangingsinvesteringen Reserve KW	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85
Afschrijvingsreserve	335	-	-	335	-	-	335	-	-	335
Subtotaal bestemmingsreserves	3.110	173	-	3.283	173	-	3.456	173	-	3.629
Totaal	4.509	173	-	4.682	173	-	4.855	173	-	5.028

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. De geraamde voordelige jaarresultaten worden aan de algemene reserve toegevoegd.

Bestemmingsreserves

a) Investeringsreserve GA

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen van de Groenalliantie.

b) Investeringsreserve compartiment RP

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen compartiment RP.

c) Investeringsreserve compartiment KW

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen compartiment KW

d) Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden KW

Het doel van deze reserve is het dekken van kosten voor de Kwaliteitsimpuls in het recreatiegebied Krimpenerwaard.

e) Reserve vervangingsinvesteringen GA

Het doel van de reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen compartiment GA.

f) Reserve vervangingsinvesteringen RP

Het doel van de reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen compartiment RP.

g) Reserve vervangingsinvesteringen KW

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen compartiment KW

h) Reserve afschrijvingen

Het doel van deze reserve is het dekken van de afschrijvingen op investeringen met een maatschappelijk nut vanaf 2018. In de najaarsrapportages worden de geplande afschrijvingslasten bepaald.

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Staat van voorzieningen	Saldo 1-1-2020	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2021
Voorziening Groot Onderhoud	3.035	842	1.718	2.159	842	1.018	1.983
Voorziening Afkoopsommen	116	-	7	109	-	7	102
Totaal	3.151	842	1.725	2.268	842	1.025	2.085

MEERJARIG PERSPECTIEF VERLOOP VOORZIENINGEN

Meerjarig perspectief verloop voorzieningen	Saldo 1-1-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2024	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2024
Voorziening Groot Onderhoud	1.983	842	705	2.120	842	962	2.000	842	624	2.218
Voorziening Afkoopsommen	102	-	7	95	-	7	87	-	7	80
Totaal	2.085	842	712	2.215	842	969	2.087	842	631	2.298

Toelichting:

Voorziening groot onderhoud

Groot onderhoud is noodzakelijk om de duurzame instandhouding van de gebieden te garanderen. Regulier onderhoud kent een jaarlijkse cyclus. Groot onderhoud heeft een cyclus groter dan één jaar. Voor het verrichten van groot onderhoud is deze voorziening beschikbaar. Het doel van deze voorziening is de lasten van groot onderhoud gelijkmatig over de jaren te verdelen.

Voorziening afkoopsommen

In 2016 is een afkoopsom van de Provincie Zuid-Holland ontvangen ten behoeve van toekomstig onderhoud voor het fietspad Hillekade. Deze afkoopsom valt in 20 jaar vrij ten gunste van de exploitatie.

Langlopende schulden

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Niet van toepassing

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn in de meerjarenraming constant gehouden.

Meerjarenraming

Overzicht van baten en lasten in meerjarig perspectief	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten en baten gewone bedrijfsvoering					
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.897.500	2.897.500	2.897.500	2.897.500	2.897.500
Programma 2. Ontwikkeling	212.800	212.800	212.800	212.800	212.800
Algemene Dekkingsmiddelen	51.700	51.700	51.700	51.700	51.700
Overhead	419.900	419.900	419.900	419.900	419.900
Baten gewone bedrijfsvoering					
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	458.400	458.400	458.400	458.400	458.400
Programma 2. Ontwikkeling	-	-	-	-	-
Algemene Dekkingsmiddelen	3.296.500	3.296.500	3.296.500	3.296.500	3.296.500
Overhead	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	173.000	173.000	173.000	173.000	173.000
Kredieten					
Lasten kredieten	9.500	-	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	9.500-	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	163.500	173.000	173.000	173.000	173.000
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	173.000	173.000	173.000	173.000	173.000
Onttrekking reserves	9.500	-	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	163.500-	173.000-	173.000-	173.000-	173.000-
Resultaat	0	0-	-	-	-

Grondslagen voor de meerjarenbegroting

De grondslagen voor de ramingen in de meerjarenbegroting zijn vermeld in hoofdstuk 2 “Uitgangspunten”.

Bij het opstellen van de begroting 2021 is nog niet duidelijk over welke jaarschijf 2020 en 2021 de kredieten worden verdeeld. Dit zal later bij de najaarsrapportages worden aangepast.

Structureel evenwicht

Voor een toelichting op het begrip “structureel evenwicht” wordt verwezen naar de toelichting bij het overzicht van baten en lasten (zie het begin van dit hoofdstuk).

De berekening van het structurele begrotingssaldo voor de jaren 2021 tot en met 2024 blijkt uit het volgende overzicht.

Uit het hiervoor opgenomen overzicht blijkt dat de incidentele lasten gedekt worden door incidentele baten.

De toevoeging aan de vervangingsinvesteringsreserves is mede ontstaan door de herijking TBM. Voor de lange termijn is dit budget benodigd om bruggen en steigers te vervangen.

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Geraamd resultaat	0	0-	-	-
-------------------	---	----	---	---

Geraamde incidentele lasten en baten per programma	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Incidentele lasten				
overzicht overhead				
-werkbudget Groenalliantie				
Investeringsreserve RP	4.500			
Investeringsreserve KW	5.000			
Totaal	9.500	-	-	-
Incidentele baten				
overzicht overhead				
-werkbudget Groenalliantie				
Investeringsreserve RP	4.500			
Investeringsreserve KW	5.000			
Totaal	9.500	-	-	-

Structureel saldo van de begroting	0	0-	-	-
------------------------------------	---	----	---	---

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Structurele toevoegingen				
- Vervangingsinvesteringsreserve	173.000	173.000	173.000	173.000
Totaal	173.000	173.000	173.000	173.000
Structurele onttrekkingen				
-Reserve afschrijvingen	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

6 Bijlage

Bijlage "Programma's, producten en taakvelden".

Verdeling taakvelden	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden			
0.8 - Overige baten en lasten	-	13.100	13.100
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.466.100	-	2.466.100-
Gebiedsbeheer	2.466.100	13.100	2.453.000-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	112.300	445.300	333.000
Economisch beheer	112.300	445.300	333.000
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	172.500	-	172.500-
Regelgeving & Handhaving	172.500	-	172.500-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	146.600	-	146.600-
Communicatie	146.600	-	146.600-
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.897.500	458.400	2.439.100-
Ontwikkeling			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	212.800	-	212.800-
Planvorming & gebiedsontwikkeling	212.800	-	212.800-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal Ontwikkeling	212.800	-	212.800-
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 - Treasury	1.100	-	1.100-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	50.600	-	50.600-
Algemene dekkingsmiddelen	51.700	-	51.700-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	1.869.300	1.869.300
Bijdrage van de provincie ZH	-	1.869.300	1.869.300
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	51.700	1.869.300	1.817.600
Overhead			
0.4 - Overhead	287.900	-	287.900-
Bestuursproducten	287.900	-	287.900-
0.4 - Overhead	10.200	-	10.200-
Juridische ondersteuning en advisering	10.200	-	10.200-
0.4 - Overhead	121.800	-	121.800-
Financiën	121.800	-	121.800-
Totaal Overhead	419.900	-	419.900-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.581.900	2.327.700	1.254.200-
Kredieten			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	-
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	-	-	-
Totaal Ontwikkeling	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal Overhead	9.500	-	9.500-
Saldo kredieten	9.500	-	9.500-
Totaal saldo van baten en lasten	3.591.400	2.327.700	1.263.700-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
0.8 - Overige baten en lasten	-	-	-
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	-	-	-
Totaal Ontwikkeling	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	173.000	-	173.000-
Totaal Overhead	-	9.500	9.500
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	173.000	9.500	163.500-
Resultaat	3.764.400	2.337.200	1.427.200-
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.11 Deelnemersbijdrage		1.427.200	
Totaaltelling lasten en baten	3.764.400	3.764.400	

Bijlage "Samenvatting bedragen per taakveld"

Verdeling taakvelden	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
0.4 - Overhead	419.900	-	419.900-
0.5 - Treasury	1.100	-	1.100-
0.8 - Overige baten en lasten	173.000	22.600	150.400-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.170.400	2.314.600	855.800-
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten	-	1.427.200	1.427.200
Totaaltelling lasten en baten	3.764.400	3.764.400	0

Bijlage "Conversiestaat"

Productomschrijving	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden			
Dienstverlening SBB	620.000		620.000-
Materiële lasten	1.846.100	13.100	1.833.000-
Gebiedsbeheer	2.466.100	13.100	2.453.000-
Dienstverlening SBB	24.700		24.700-
Materiële lasten	87.600	445.300	357.700
Economisch beheer	112.300	445.300	333.000
Dienstverlening SBB	172.300		172.300-
Materiële lasten	200	-	200-
Regelgeving & Handhaving	172.500	-	172.500-
Dienstverlening SBB	104.000		104.000-
Materiële lasten	42.600	-	42.600-
Communicatie	146.600	-	146.600-
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.897.500	458.400	2.439.100-
Ontwikkeling			
Dienstverlening SBB	212.800		212.800-
Materiële lasten	-	-	-
Planvorming & gebiedsontwikkeling	212.800	-	212.800-
Dienstverlening SBB	-		-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal Ontwikkeling	212.800	-	212.800-
Algemene dekkingsmiddelen			
Bank- en treasurykosten	1.100		1.100-
Onvoorziene lasten	50.600		50.600-
Algemene dekkingsmiddelen	51.700	-	51.700-
Bijdrage van de provincie ZH		1.869.300	1.869.300
Bijdragen	-	1.869.300	1.869.300
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	51.700	1.869.300	1.817.600
Overhead			
Dienstverlening SBB	258.400		258.400-
Materiële lasten	29.500	-	29.500-
Bestuursproducten	287.900	-	287.900-
Dienstverlening SBB	9.400		9.400-
Materiële lasten	800	-	800-
Juridische ondersteuning en advisering	10.200	-	10.200-
Dienstverlening SBB	101.800		101.800-
Materiële lasten	20.000	-	20.000-
Financiën	121.800	-	121.800-
Totaal Overhead	419.900	-	419.900-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.581.900	2.327.700	1.254.200-
Kredieten			
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	-	-	-
Totaal Ontwikkeling	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal Overhead	9.500	-	9.500-
Saldo kredieten	9.500	-	9.500-
Totaal saldo van baten en lasten	3.591.400	2.327.700	1.263.700-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	-	-	-
Totaal Ontwikkeling	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	173.000	-	173.000-
Totaal Overhead	-	9.500	9.500
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	173.000	9.500	163.500-
Resultaat	3.764.400	2.337.200	1.427.200-
Algemene Dekkingsmiddelen			
Deelnemersbijdrage		1.427.200	
Totaaltelling lasten en baten	3.764.400	3.764.400	